

Suvestinė redakcija nuo 2020-02-08

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [36-987](#), i. k. 1001010ISTAIH-1641

TAR pastaba. *Kituose įstatymuose ir teisės aktuose vartojamas Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo pavadinimas yra tolygus įstatyme Nr. XIII-2802 nustatytam Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo pavadinimui, o sąvoka „cheminis preparatas“ tolygi šiame įstatyme nustatytai sąvokai „cheminis mišinys“.*

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2802](#), 2020-01-28, paskelbta TAR 2020-02-07, i. k. 2020-02853

Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo Nr. VIII-1641 pakeitimo įstatymas

Nauja redakcija nuo 2020-02-08:

Nr. [XIII-2802](#), 2020-01-28, paskelbta TAR 2020-02-07, i. k. 2020-02853

LIETUVOS RESPUBLIKOS CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ ĮSTATYMAS

2000 m. balandžio 18 d. Nr. VIII-1641
Vilnius

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato bendruosius cheminių medžiagų – atskirų ir esančių cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – gamybos, tiekimo rinkai, eksporto, naudojimo, cheminių mišinių tiekimo rinkai ir kitokio jų tvarkymo reikalavimus; fizinių ir juridinių asmenų (įskaitant užsienio valstybių juridinius asmenis ir kitas organizacijas, taip pat juridinių asmenų ar kitų organizacijų padalinius) (toliau – asmenys), tiekiančių rinkai ar kitaip tvarkančių chemines medžiagas ir cheminius mišinius, pareigas ir teises, institucijų funkcijas cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo valstybinio valdymo ir priežiūros srityje siekiant užtikrinti saugos ir valdymo priemonių taikymą tvarkant chemines medžiagas ir cheminius mišinius, sumažinti cheminių medžiagų ir cheminių mišinių keliamą riziką ir pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių naudojimą, jų neigiamą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, skatinti naudojamas pavojingąsias chemines medžiagas ar cheminius mišinius keisti saugesnėmis alternatyviomis cheminėmis medžiagomis ir cheminiais mišiniais arba technologijomis.

2. Šis įstatymas taikomas kartu su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

3. Šis įstatymas netaikomas:

- 1) atliekų tvarkymui;
- 2) radioaktyviųjų medžiagų ir jų turinčių cheminių mišinių tvarkymui;

3) galutiniam vartotojui skirtų gaminių tvarkymui: kosmetikos gaminių, maisto produktų, pašarų, vaistinių preparatų ir veterinarinių vaistų, invazinių medicinos priemonių ar priemonių, naudojamų tiesioginiam fiziniam sąlyčiui su žmogaus kūnu;

4) cheminėms medžiagoms ir cheminiams mišiniams, kuriems taikoma tranzito muitinės procedūra;

5) pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių gabenimui geležinkelių, kelių, vidaus vandenių, jūrų ar oro transportu.

4. Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatyti cheminių medžiagų – atskirų ir esančių cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – registracijos, autorizacijos, apribojimų reikalavimai Lietuvos Respublikoje gali būti netaikomi, kai tai būtina gynybos tikslais. Sprendimų netaikyti Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 reikalavimų gynybos tikslais naudojamoms cheminėms medžiagoms – atskiroms ir esančioms cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – priėmimo, pratęsimo ir galiojimo panaikinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras kartu su Lietuvos Respublikos aplinkos ministru.

5. Šis įstatymas nustato bendruosius augalų apsaugos ir biocidinių produktų tiekimo rinkai ir kitokio tvarkymo reikalavimus ir taikomas tiek, kiek to nereglementuoja Europos Sąjungos reglamentai ar sprendimai ir Lietuvos Respublikos įstatymai, nustatantys augalų apsaugos ir biocidinių produktų tiekimo rinkai ar kitokio tvarkymo reguliavimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Cheminė medžiaga** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 1 punkte ir Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 2 straipsnio 7 punkte.

2. **Cheminiis mišinys** – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 3 straipsnio 2 punkte ir Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 2 straipsnio 8 punkte.

3. **Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių klasifikavimas** – cheminių medžiagų ir cheminių mišinių priskyrimas vienai ar daugiau pavojingumo klasių ir kategorijų pagal jų savybes, taip pat priskyrimas cheminei medžiagai ir cheminiam mišiniui pavojaus piktogramų, pavojingumo klasių ir kategorijų kodų, pavojingumo ir atsargumo frazės ar frazių, kuriomis apibūdinamas cheminės medžiagos ar cheminio mišinio keliamas pavojus.

4. **Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymas** – cheminių medžiagų gamyba, cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tiekimas rinkai, klasifikavimas, pakavimas, ženklavimas, apskaita, eksportas, naudojimas (įskaitant cheminių mišinių ruošimą ir gaminių gamybą).

5. **Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių ženklavimas** – Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytos informacijos apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius pateikimas etiketėje.

6. **Pavojingosios cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai** – cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai, kurie pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 klasifikuojami kaip pavojingi.

7. **Rizika** – tikimybė, kad cheminių medžiagų ar cheminių mišinių fizinis pavojus, pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai atsiranda pagrįstai numatomomis naudojimo sąlygomis.

8. **Saugos duomenų lapas** – dokumentas, kuriame pateikiama Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 31 straipsnio 6 dalyje nustatyto turinio informacija apie cheminę medžiagą ir cheminį mišinį, kuria remdamasis cheminių medžiagų ir cheminių mišinių platintojas ir naudotojas (įskaitant cheminių mišinių ruošėją ir gaminių gamintoją) imasi reikalingų priemonių, susijusių su žmonių sveikatos apsauga ir sauga darbo vietoje bei aplinkos apsauga.

9. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos šio įstatymo priede nurodytuose reglamentuose.

3 straipsnis. Kompetentingos institucijos

Lietuvos Respublikos Vyriausybė paskiria kompetentingas institucijas, atsakingas už šio įstatymo priede nurodytuose reglamentuose, šiame įstatyme ir kituose cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų funkcijų vykdymą.

II SKYRIUS

RIZIKOS MAŽINIMO, SAUGOS IR VALDYMO PRIEMONIŲ TAIKYMAS TVARKANT CHEMINES MEDŽIAGAS IR CHEMIŪS MIŠINIUS

4 straipsnis. Bendrieji cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo reikalavimai

1. Už šiame įstatyme nustatytų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo reikalavimų įgyvendinimą atsako asmenys, gaminantys, tiekiantys rinkai, naudojantys ir eksportuojantys chemines medžiagas ir cheminius mišinius, taip pat asmenys, gaminantys ir tiekiantys rinkai gaminius.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys turi šiame įstatyme ir šio įstatymo priede nurodytuose reglamentuose nustatyta tvarka vykdyti šiuos bendruosius cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo reikalavimus:

1) įvertinti cheminių medžiagų ir cheminių mišinių keliamą riziką, nustatyti ir taikyti savo veikloje priemones, šalinančias arba iki minimumo mažinančias neigiamą cheminių medžiagų ir cheminių mišinių poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, taip pat fizinį pavojų, rekomenduoti šias priemones tolesniems tiekimo grandinės dalyviams;

2) turėti duomenų apie gaminamą, tiekiamą rinkai, naudojamą ar kitaip tvarkomą cheminių medžiagų ir cheminių mišinių savybes, kiekį, taip pat kitą informaciją, reikalingą pagal šio įstatymo nustatytus reikalavimus klasifikuoti, pakuoti, ženklinti chemines medžiagas ir cheminius mišinius, Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 nustatytais atvejais ir tvarka registruoti chemines medžiagas ir autorizuoti jų naudojimą;

3) teikti vartotojams ir kitiems suinteresuotiems asmenims informaciją apie tiekiamą rinkai ar kitaip tvarkomą cheminių medžiagų ir cheminių mišinių pavojingas savybes, galinčias sukelti fizinį pavojų, pakenkti žmonių sveikatai ar aplinkai, taip pat taikytinas keliamos rizikos valdymo ir saugos priemonės;

4) kontroliuoti pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių keliamą riziką ir, kai tai racionalu ekonominiu ir techniniu požiūriu, nuosekliai juos keisti mažiau pavojingomis alternatyviomis cheminėmis medžiagomis ir cheminiais mišiniais arba technologijomis.

3. Kai cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai neturi savininko arba kurių savininkas nežinomas, savivaldybių vykdomosios institucijos Vyriausybės nustatyta tvarka pagal savo kompetenciją privalo organizuoti tokių cheminių medžiagų – atskirų ir esančių cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – ir cheminių mišinių tvarkymą.

5 straipsnis. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių savybių nustatymas

1. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių savybės nustatomos šiais būdais:

1) surenkama ir įvertinama visa cheminės medžiagos ar cheminio mišinio bandymais gauta informacija apie cheminę medžiagą ar cheminį mišinį ir informacija, gauta kitais būdais, taikant alternatyvius metodus, apibūdintus Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamente (EB) Nr. 1272/2008, arba naudojant klinikinių tyrimų duomenis, duomenis apie poveikį darbo aplinkoje, mokslinę ar techninę informaciją, duomenis iš duomenų bazių, kuriose pateikiami epidemiologiniai duomenys;

2) jeigu informacijos, nurodytos šios dalies 1 punkte, nepakanka cheminės medžiagos ar cheminio mišinio savybėms nustatyti, atliekami nauji cheminės medžiagos ar cheminio mišinio bandymai.

2. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių bandymai atliekami laikantis Reglamente (EB) Nr. 1907/2006, Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 ir 2008 m. gegužės 30 d. Europos Komisijos reglamente (EB) Nr. 440/2008, nustatančiame bandymų metodus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH) (OL 2008 L 142, p. 1), nustatytų reikalavimų.

3. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių savybių bandymai, kuriais siekiama įvertinti saugą žmonių sveikatai ir aplinkai, atliekami geros laboratorinės praktikos principus

atitinkančiose Lietuvos Respublikos ar kitų valstybių bandymų laboratorijose. Lietuvoje geros laboratorinės praktikos principus nustato Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministras kartu su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministru ir aplinkos ministru.

4. Cheminės medžiagos ar cheminio mišinio bandymus inicijuoja ir bandymų išlaidas apmoka asmuo, gaminantis ar tiekiantis rinkai cheminę medžiagą ar cheminį mišinį.

6 straipsnis. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių savybių bandymų laboratorijų atitikties geros laboratorinės praktikos principams kontrolės procesas

1. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių savybių bandymus atlikti leidžiama laboratorijoms, turinčioms atitikties geros laboratorinės praktikos principams patvirtinimo dokumentus, kuriuose turi būti nurodoma geros laboratorinės praktikos principų veiklos sritis.

2. Lietuvoje atitiktį geros laboratorinės praktikos principams vertina ir patvirtinimo dokumentus išduoda institucija, Vyriausybės įgaliota vykdyti geros laboratorinės praktikos principų laikymosi kontrolės institucijos funkcijas (toliau – įgaliota kontrolės institucija). Įgaliota kontrolės institucija veiklą vykdo, patvirtinimo dokumentus išduoda, jų galiojimą sustabdo, panaikina sustabdymo galiojimą ar panaikina jų galiojimą vadovaudamasi Lietuvos Respublikos atitikties įvertinimo įstatymu, Geros laboratorinės praktikos principų laikymosi kontrolės ir įvertinimo tvarkos aprašu, kurį tvirtina įgaliotos kontrolės institucijos vadovas, ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais geros laboratorinės praktikos principų kontrolę.

7 straipsnis. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių klasifikavimas

Gamintojai, importuotojai ir tolesni naudotojai, prieš tiekdami rinkai chemines medžiagas ar cheminius mišinius, privalo įvertinti, ar cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai atitinka Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus fizinio pavojaus, pavojingumo žmonių sveikatai ar aplinkai kriterijus, ir, jeigu atitinka, privalo juos suklasifikuoti, vadovaudamiesi Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytais reikalavimais.

8 straipsnis. Pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių pakavimas

Gamintojai, importuotojai, tolesni naudotojai arba platintojai, prieš tiekdami rinkai pavojingąsias chemines medžiagas ar cheminius mišinius, atsižvelgdami į nustatytą klasifikaciją, privalo juos supakuoti pagal Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytus pakavimo reikalavimus.

9 straipsnis. Pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių ženklavimas

1. Gamintojai, importuotojai, tolesni naudotojai arba platintojai, prieš tiekdami rinkai pavojingąsias chemines medžiagas ir cheminius mišinius, atsižvelgdami į nustatytą klasifikaciją,

privalo jų pakuotes paženklinėti, vadovaudamiesi Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 nustatytais reikalavimais.

2. Tiekiamų Lietuvos Respublikos rinkai pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių ženklavimo užrašai turi būti lietuvių kalba, išskyrus atvejus, numatytus šio straipsnio 3 dalyje. Šalia užrašo lietuvių kalba gali būti pateikiami užrašai kitomis kalbomis, kurių tekstas turi atitikti užrašą lietuvių kalba.

3. Leidžiama nenaudoti ženklavimo užrašų lietuvių kalba:

1) ženklinti cheminėms medžiagoms ar cheminiams mišiniams, kurie laikinai saugomi muitinės sandėliuose, numatant juos eksportuoti, ir kurie nebus tiekiami Lietuvos Respublikos rinkai;

2) neišsiskiriančioms tarpinėms cheminėms medžiagoms ženklinti;

3) ženklinti moksliniams tyrimams naudojamoms cheminėms medžiagoms ar cheminiams mišiniams, kurie nepatenka į rinką ir naudojami kontroliuojamomis sąlygomis ir laikantis darbuotojų saugos ir sveikatos ir aplinkos apsaugos teisės aktų reikalavimų.

10 straipsnis. Saugos duomenų lapas ir informacijos apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius perdavimas

Asmenys, tiekiantys rinkai chemines medžiagas ir cheminius mišinius, privalo Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytais atvejais pagal šių reglamentų reikalavimus pateikti kitiems tiekimo grandinės dalyviams saugos duomenų lapą pagal šių reglamentų reikalavimus arba Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatytais atvejais – išplėstinį saugos duomenų lapą ar kitą turimą svarbią informaciją apie cheminę medžiagą ar cheminį mišinį.

11 straipsnis. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių reklama

1. Pavojingųjų cheminių medžiagų ar cheminių mišinių reklama draudžiama, jeigu joje nepateikiamos pavojingųjų cheminių medžiagų pavojingumo klasės ar kategorijos.

2. Cheminių medžiagų ar cheminių mišinių reklamoje draudžiama detaliai nurodyti tokias cheminės medžiagos ar cheminio mišinio naudojimo galimybes, kurios gali paskatinti jų naudojimą siekiant pakenkti žmonių ar gyvūnų sveikatai ir (ar) aplinkai.

3. Cheminio mišinio, galinčio kelti pavojų žmonių sveikatai ar aplinkai, reklamoje, kurios informacija skatina įsigyti cheminį mišinį dar nemačius to cheminio mišinio ženklavimo etiketės, turi būti pateikta tokia pati informacija apie keliamą pavojų, kuri nurodoma ženklavimo etiketėje.

III SKYRIUS

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ APSKAITA. CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ REGISTRACIJA, VERTINIMAS, AUTORIZACIJA

12 straipsnis. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaita

Gamintojai, importuotojai, tolesni naudotojai, įskaitant cheminių mišinių ruošėjus, ir platintojai, tiekiantys rinkai ir naudojantys chemines medžiagas ar cheminius mišinius, privalo tvarkyti jų apskaitą pagal su sveikatos apsaugos ministru suderintus ir aplinkos ministro nustatytus cheminių medžiagų ir cheminių mišinių apskaitos reikalavimus.

13 straipsnis. Cheminių medžiagų registracija, vertinimas ir autorizacija

1. Cheminių medžiagų registracija, vertinimas ir autorizacija turi būti atliekami Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatytais atvejais ir tvarka.

2. Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatyta tvarka neregistruotos ar neautorizuotos cheminės medžiagos, išskyrus atvejus, kai cheminių medžiagų nereikia registruoti ar autorizuoti, privalo būti pašalinamos ir (ar) susigrąžinamos iš rinkos šio įstatymo 19 straipsnyje nustatyta tvarka.

14 straipsnis. Duomenų ir informacijos apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius rinkimas ir kaupimas

1. Gamintojai, importuotojai, tolesni naudotojai, įskaitant cheminių mišinių ruošėjus, platintojai ir Reglamente (ES) 2017/852, Reglamente (ES) Nr. 649/2012 nustatytais atvejais eksportuotojai, tiekiantys rinkai, naudojantys ir Reglamente (ES) 2017/852, Reglamente (ES) Nr. 649/2012 nustatytais atvejais eksportuojantys chemines medžiagas ir cheminius mišinius, privalo su sveikatos apsaugos ministru suderinta ir aplinkos ministro nustatyta tvarka teikti kompetentingai institucijai, įgaliotai vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis, duomenis ir informaciją apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius, jų kiekį, savybes, galimą poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, išskyrus duomenis ir informaciją apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius, nurodytus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse.

2. Asmenys, gaminantys, importuojantys ir eksportuojantys, įvežantys į Lietuvos Respubliką iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos ekonominei erdvei priklausančių valstybių ir išvežantys iš Lietuvos Respublikos į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ir Europos ekonominei erdvei priklausančias valstybes fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas ar ozono sluoksnį ardančias medžiagas, jų turinčius cheminius mišinius, produktus ar įrangą, kuriuose yra fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir (ar) ozono sluoksnį ardančių

medžiagų arba kurių veikimas nuo jų priklauso, naudojantys, surenkantys ar naikinantys šias medžiagas, taip pat asmenys, atliekantys šių medžiagų recirkuliaciją ar regeneraciją, įgyvendinant Reglamentą (EB) Nr. 1005/2009 ir Reglamentą (ES) Nr. 517/2014, privalo aplinkos ministro nustatyta tvarka teikti duomenis ir informaciją apie fluorintas šiltnamio efektą sukeliančias dujas, ozono sluoksnį ardančias medžiagas ir jų turinčius cheminius mišinius Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įgaliotai institucijai.

3. Importuotojai ir tolesni naudotojai, įskaitant cheminių mišinių ruošėjus, tiekiantys rinkai cheminius mišinius, kurie laikomi pavojingais dėl jų poveikio žmonių sveikatai ar dėl jų fizinio poveikio, Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 45 straipsnyje ir VIII priede nustatyta tvarka teikia informaciją, susijusią su neatidėliotinomis priemonėmis ekstremaliomis žmonių sveikatai situacijomis ir prevencinėmis priemonėmis, kompetentingai institucijai, įgaliotai vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis, naudodamiesi Europos cheminių medžiagų agentūros elektroninėmis priemonėmis.

4. Pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis surinkti duomenys ir informacija kaupiami, analizuojami ir apibendrinami, teikiami suinteresuotiems asmenims laikantis šio įstatymo 15 straipsnio reikalavimų.

5. Asmenys, pateikę duomenis ir informaciją apie šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytas chemines medžiagas ar cheminius mišinius, gavę naujos informacijos apie cheminių medžiagų ar cheminių mišinių pavojingumą žmonių sveikatai ar aplinkai, privalo nedelsdami pateikti atnaujintus duomenis ir informaciją kompetentingai institucijai, įgaliotai vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis.

15 straipsnis. Duomenų ir informacijos apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius konfidencialumas

1. Asmenys, teikdami duomenis ir informaciją apie chemines medžiagas ar cheminius mišinius šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytai kompetentingai institucijai, nepažeisdami Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 atitinkamų nuostatų, gali nurodyti, kokius duomenis ar informaciją jie laiko komercine ar pramonine paslaptimi, pateikdami kartu pagrindimą. Tokie duomenys ir informacija gali būti teikiami kitiems asmenims tik turint šiuos duomenis ar informaciją pateikusio asmens rašytinį sutikimą.

2. Asmenys, teikdami duomenis ar informaciją apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius šio įstatymo 14 straipsnio 1 dalyje nurodytai kompetentingai institucijai, turi teisę pasinaudoti cheminės medžiagos, esančios cheminio mišinio sudėtyje, cheminio pavadinimo

slaptumo (konfidencialumo) išsaugojimu, vadovaudamiesi Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatytais reikalavimais.

3. Informacija apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius ir duomenys, kurie pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 nuostatas negali būti laikomi komercine ar pramonine paslaptimi ir kurie pagal Lietuvos Respublikos įstatymus nepriskirti valstybės ar tarnybos paslaptims, turi būti skelbiami viešai. Šio įstatymo 14 straipsnio 1, 2, 3 dalyse ir 20 straipsnyje nurodytos institucijos ir (ar) valstybės įmonės turi teisę gauti visą veiklos priežiūrai atlikti reikalingą informaciją ir duomenis, tarp jų duomenis ir informaciją, kurie laikomi valstybės, tarnybos, komercine ar pramonine paslaptimi. Šios institucijos atsako už gautų duomenų ir informacijos, kurie yra valstybės, tarnybos, komercinė ar pramoninė paslaptis, apsaugą.

IV SKYRIUS

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ IMPORTAS IR EKSPORTAS

16 straipsnis. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių importas ir eksportas

1. Cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – ir cheminiai mišiniai, neįrašyti į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 Tam tikrų pavojingųjų cheminių medžiagų, cheminių mišinių ir gaminių gamybos, tiekimo rinkai ir naudojimo apribojimų sąrašą, importuojami laikantis šio įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimų.

2. Pavojingosios cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – ir cheminiai mišiniai, kurių tiekimas rinkai ir naudojimas draudžiamas arba ribojamas, importuojami pagal Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatytas gamybos, tiekimo rinkai ir naudojimo apribojimo sąlygas. Šių cheminių medžiagų ir cheminių mišinių importui ir eksportui taikomi ir kiti Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos teisės aktuose ir tarptautinėse sutartyse nustatyti reikalavimai.

3. Vyriausybės paskirta kompetentinga institucija pagal kompetenciją vykdo su pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių bei jų turinčių gaminių importu ir eksportu susijusias kompetentingos institucijos funkcijas, nustatytas Reglamente (ES) Nr. 649/2012 ir Reglamente (ES) 2017/852.

V SKYRIUS

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ, CHEMINIŲ MIŠINIŲ IR JŲ TURINČIŲ GAMINIŲ GAMYBOS, TIEKIMO RINKAI IR NAUDOJIMO APRIBOJIMAI

17 straipsnis. Laikinių apsaugos priemonių nustatymas ir taikymas

1. Jeigu, vadovaujantis naujais cheminės medžiagos ar cheminio mišinio epidemiologiniais tyrimais, rizikos vertinimo analizės rezultatais, naujų cheminės medžiagos ar cheminio mišinio bandymų rezultatais, moksline technine informacija ar statistiškai pagrįsta praktine patirtimi, pagrįstai manoma, kad cheminė medžiaga ar cheminis mišinys, kurie buvo laikomi kaip atitinkantys teisės aktų nustatytus reikalavimus, kelia pavojų žmonių sveikatai ar aplinkai, teikiamas pasiūlymas dėl laikinių priemonių – cheminės medžiagos klasifikavimo laikinojo pakeitimo arba tiekimo rinkai ir naudojimo draudimo ar apribojimo – taikymo Lietuvos Respublikos teritorijoje vadovaujantis šiame straipsnyje nustatytais reikalavimais.

2. Šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytos institucijos ir (ar) valstybės įmonės šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais kompetentingai institucijai, įgaliotai vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis, teikia pasiūlymą dėl laikinių priemonių taikymo.

3. Institucijos teikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytą pasiūlymą dėl laikinių priemonių taikymo kompetentingai institucijai, įgaliotai vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis, motyvuotu sprendimu nurodydamos pasiūlymo priežastis, siūlomas laikinas priemones, jų taikymo pagrindimą ir laikotarpį, kuriam siūlomos laikinosios priemonės.

4. Kompetentinga institucija, įgaliota vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis, per 20 darbo dienų nuo pasiūlymo dėl laikinių priemonių taikymo gavimo dienos privalo išanalizuoti ir įvertinti šį pasiūlymą vadovaudamasi šio straipsnio 5 dalyje išdėstytais principais ir priimti sprendimą dėl laikinių priemonių taikymo Lietuvos Respublikos teritorijoje. Ši kompetentinga institucija taip pat turi teisę priimti tokį sprendimą savo iniciatyva šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais.

5. Priimdama sprendimą dėl laikinių priemonių taikymo, kompetentinga institucija, įgaliota vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis, turi vadovautis šiais principais:

1) veiksmingumo – laikinoji priemonė turi būti nukreipta į konkretų riziką keliantį cheminės medžiagos ar cheminio mišinio poveikį, turi per pagrįstą laikotarpį sumažinti šią riziką iki priimtino lygio ir turi būti proporcinga šiai rizikai;

2) praktiškumo – turi būti galimybė įgyvendinti laikinąją priemonę, ją kontroliuoti ir valdyti;

3) stebimumo – turi būti įmanoma stebėti siūlomos laikinosios priemonės įgyvendinimo rezultatus;

4) socialinio ir ekonominio naudingumo – nauda žmonių sveikatai ir aplinkai turi būti palyginta su laikinosios priemonės taikymo sąnaudomis, kurios tektų asmenims, tiekiantiems rinkai ir naudojantiems chemines medžiagas ir cheminius mišinius.

6. Asmenys, tiekiantys rinkai ir naudojantys chemines medžiagas ir cheminius mišinius, privalo įgyvendinti sprendime dėl laikinųjų priemonių taikymo nurodytas laikinasias priemones.

7. Kompetentinga institucija, įgaliota vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis, apie priimtą sprendimą dėl laikinųjų priemonių taikymo ir tokio sprendimo priėmimo priežastis nedelsdama privalo informuoti Europos Komisiją, Europos cheminių medžiagų agentūrą ir kitas Europos Sąjungos valstybes nares, pateikdama informaciją, pagrindžiančią laikinųjų priemonių taikymą.

8. Gavusi Europos Komisijos išvadas dėl laikinųjų priemonių taikymo, patvirtinančias laikinųjų priemonių taikymą Lietuvos Respublikos teritorijoje arba įpareigojančias atšaukti laikinųjų priemonių taikymą Lietuvos Respublikos teritorijoje, kompetentinga institucija, įgaliota vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis, Reglamente (EB) Nr. 1272/2008 nustatyta tvarka pateikia pasiūlymą dėl suderinto klasifikavimo ir ženklinimo Europos cheminių medžiagų agentūrai arba inicijuoja apribojimo procedūrą Reglamente (EB) Nr. 1907/2006 nustatyta tvarka, arba prireikus pakeičia ar panaikina šio straipsnio 4 dalyje nurodytą sprendimą dėl laikinųjų priemonių taikymo.

9. Šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka inicijavus cheminės medžiagos tiekimo rinkai ir naudojimo apribojimo procedūrą, šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytos institucijos ir (ar) valstybės įmonės, pateikusios pasiūlymą dėl laikinųjų priemonių taikymo, kuris buvo patvirtintas Europos Komisijos, pateikia kompetentingai institucijai, įgaliotai vykdyti Reglamentu (EB) Nr. 1907/2006 ir Reglamentu (EB) Nr. 1272/2008 nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatytas užduotis, parengtą dokumentaciją pagal Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 XV priede nustatytus reikalavimus.

10. Sprendimai dėl laikinųjų priemonių taikymo Lietuvos Respublikos teritorijoje, sprendimai dėl taikomų laikinųjų priemonių pakeitimo ir panaikinimo skelbiami Teisės aktų registre.

18 straipsnis. Pavojingųjų cheminių medžiagų, cheminių mišinių gamybos, tiekimo rinkai ir naudojimo apribojimai

1. Cheminės medžiagos ir cheminius mišinius, kuriems pagal Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006, Reglamentą (ES) 2017/852 ir Reglamentą (ES) 2019/1021 taikomi gamybos, tiekimo rinkai ir naudojimo apribojimai, išskyrus šiuose reglamentuose nustatytas išimtis, draudžiama gaminti, tiekti rinkai ir naudoti, jeigu jie neatitinka Reglamente (EB) Nr. 1907/2006, Reglamente (ES) 2017/852 ir Reglamente (ES) 2019/1021 nustatytų apribojimo sąlygų.

2. Pavojingosios cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje, kurių gamyba, tiekimas rinkai ir naudojimas draudžiamas arba ribojamas, turi būti pašalinamos ir (ar) susigrąžinamos iš rinkos šio įstatymo 19 straipsnio 2, 3, 4, 5 dalyse nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių pašalinimas ir (ar) susigrąžinimas iš rinkos

1. Nustačiusi, kad cheminės medžiagos – atskiros ir esančios cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – neatitinka šio įstatymo 13 straipsnio 1 dalies ar 18 straipsnio 1 dalies reikalavimų, šio įstatymo 20 straipsnyje nurodyta cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo priežiūrą vykdanči institucija ir (ar) valstybės įmonė nedelsdama pareikalauja, kad cheminės medžiagos gamintojas, importuotojas ar tolesnis naudotojas per šios institucijos nustatytą terminą pašalintų ir (ar) susigrąžintų reikalavimų neatitinkančias chemines medžiagas iš rinkos.

2. Cheminės medžiagos gamintojas, importuotojas ar tolesnis naudotojas chemines medžiagas – atskiras ir esančias cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – pašalina ir (ar) susigrąžina iš rinkos savo lėšomis taip, kad pašalinimo metu nebūtų padaryta žalos žmonių sveikatai ir aplinkai.

3. Kai cheminės medžiagos gamintojo, importuotojo ar tolesnio naudotojo neįmanoma identifikuoti arba jis yra nutraukęs ūkinę veiklą, cheminę medžiagą – atskirą ar esančią cheminių mišinių ar gaminių sudėtyje – iš rinkos pašalinti savo lėšomis privalo platintojas.

4. Pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalių reikalavimus pašalintos ir (ar) susigrąžintos iš rinkos cheminės medžiagos eksportuojamos laikantis Reglamento (ES) 649/2012 ir Reglamento (ES) 2017/852 reikalavimų arba cheminių medžiagų gamintojo, importuotojo ar tolesnio naudotojo, o pagal šio straipsnio 3 dalį – ir platintojo lėšomis, perduodamos atliekų tvarkytojui vadovaujantis atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

5. Apie šio straipsnio 1–4 dalyse nurodytų veiksmų atlikimą cheminės medžiagos gamintojas, importuotojas ar tolesnis naudotojas, o pagal šio straipsnio 3 dalį – ir platintojas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo reikalavimų įvykdymo dienos praneša šio įstatymo 20 straipsnyje nurodytai cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo priežiūrą vykdančiai

institucijai ir (ar) valstybės įmonei, pareikalavusiai pašalinti ir (ar) susigražinti chemines medžiagas iš rinkos, pateikdamas reikalavimų įvykdymą patvirtinančius dokumentus.

VI SKYRIUS

CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR CHEMINIŲ MIŠINIŲ TVARKYMO PRIEŽIŪRA

20 straipsnis. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo priežiūra

Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymo, įgyvendinant šio įstatymo, šio įstatymo priede nurodytų reglamentų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymą, reikalavimus, priežiūrą vykdo Vyriausybės paskirtos institucijos ir (ar) valstybės įmonės.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21 straipsnis. Atsakomybė pažeidus cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus

Asmenys, pažeidę šio įstatymo, šio įstatymo priede nurodytų Europos Sąjungos ir kitų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

REPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (EB) Nr. 2003/2003 dėl trąšų (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 32 tomas, p. 467) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. rugsėjo 8 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2016/1618 (OL 2016 L 242, p. 24).

2. 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 dėl cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų (REACH), įsteigiantis Europos cheminių medžiagų agentūrą, iš dalies keičiantis Direktyvą 1999/45/EB bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93, Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94, Tarybos direktyvą 76/769/EEB ir Komisijos direktyvas 91/155/EEB, 93/67/EEB, 93/105/EB bei 2000/21/EB (OL 2006 L 396, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gruodžio 17 d. Komisijos reglamentu (ES) 2018/2005 (OL 2018 L 322, p. 14).

3. 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklavimo ir pakavimo, iš dalies keičiantis ir panaikinantis direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2019 m. kovo 27 d. Komisijos reglamentu (ES) 2019/521 (OL 2019 L 86, p. 1).

4. 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų (OL 2009 L 286, p. 1) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. kovo 29 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/605 (OL 2017 L 84, p. 3).

5. 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2009 dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką ir panaikinantis Tarybos direktyvas 79/117/EEB ir 91/414/EEB (OL 2009 L 309, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. balandžio 19 d. Komisijos reglamentu (ES) 2018/605 (OL 2018 L 101, p. 33).

6. 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL 2010 L 334, p. 17).

7. 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 528/2012 dėl biocidinių produktų tiekimo rinkai ir jų naudojimo (OL 2012 L 167, p. 1) su paskutiniais

pakeitimais, padarytais 2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 334/2014 (OL 2014 L 103, p. 22).

8. 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 649/2012 dėl pavojingų cheminių medžiagų eksporto ir importo (OL 2012 L 201, p. 60) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. gruodžio 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/330 (OL 2019 L 59, p. 1).

9. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 517/2014 dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 842/2006 (OL 2014 L 150, p. 195).

10. 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/852 dėl gyvsidabrio, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1102/2008 (OL 2017 L 137, p. 1).

11. 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1021 dėl patvariųjų organinių teršalų (OL 2019 L 169, p. 45).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2381](#), 2004-07-15, Žin., 2004, Nr. 116-4329 (2004-07-27), i. k. 1041010ISTA0IX-2381
Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo 3, 26 straipsnių pakeitimo ir 23 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-236](#), 2005-06-09, Žin., 2005, Nr. 79-2846 (2005-06-28), i. k. 1051010ISTA000X-236
Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 25, 26, 27 straipsnių pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-615](#), 2006-05-25, Žin., 2006, Nr. 65-2381 (2006-06-10), i. k. 1061010ISTA000X-615
Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1606](#), 2008-06-17, Žin., 2008, Nr. 76-3000 (2008-07-05), i. k. 1081010ISTA00X-1606
Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1181](#), 2010-11-30, Žin., 2010, Nr. 145-7434 (2010-12-11), i. k. 1101010ISTA0XI-1181
Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo 19 straipsnio pakeitimo įstatymas
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-1221](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. 157-7967 (2010-12-31), i. k. 1101010ISTA0XI-1221
Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo, 13 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymas
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2320](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6648 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2320
Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1892](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11085

Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo Nr. VIII-1641 18 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2302](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10407

Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo Nr. VIII-1641 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2802](#), 2020-01-28, paskelbta TAR 2020-02-07, i. k. 2020-02853

Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo Nr. VIII-1641 pakeitimo įstatymas